

การเปรียบเทียบความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายกับความผิดฐานฉ้อโกง

นางสาวสุรวงค์ วรรณภักย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-169-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019545

019546

COMPARATIVE STUDY OF LARCENY BY A TRICK AND FRAUD OFFENCE

Miss Surawong Wannapak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-169-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายกับความผิดฐานฉ้อโกง
โดย นางสาวสุรวงศ์ วรรณปัญช์
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญวิทย์ ยอดมณี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิฑระภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญวิทย์ ยอดมณี)

.....กรรมการ
(อาจารย์เข็มชัย ชุตินวงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญธัญญาส)

สุรวงศ์ วรรณบัณฺฑ : เปรียบเทียบความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายกับความผิดฐานฉ้อโกง (LARCENY BY A TRICK AND FRAUD OFFENCES) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ชาญวิทย์ ยอดมณี, 167 หน้า. ISBN 974-583-169-7

จากการศึกษา เปรียบเทียบกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายกับความผิดฐานฉ้อโกงในประเทศต่าง ๆ พบว่าความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายก็พัฒนามาจากความผิดฐานลักทรัพย์นั่นเอง เพียงแต่มีการใช้อุบายหลอกลวงเข้ามาประกอบเพื่อสามารถทำให้ความผิดฐานลักทรัพย์ที่ดำเนินการมาเป็นขั้น ๆ ประสบความสำเร็จ ในขณะที่การหลอกลวงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในความผิดฐานฉ้อโกง หากขาดองค์ประกอบข้อนี้ก็ไม่สามารถจะลงโทษในความผิดฐานฉ้อโกงได้เลย

ในกลุ่มประเทศที่ใช้กฎหมายในระบบคอมมอนลอว์นั้นได้กำหนดความผิดอาชญาฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายไว้ เนื่องจากเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นภัยอันตรายต่อทรัพย์สินส่วนบุคคลและต่อสังคมส่วนรวมด้วย ส่วนในกลุ่มประเทศที่ใช้กฎหมายระบบประมวลส่วนมากได้บัญญัติความผิดฐานฉ้อโกงไว้โดยใช้ถ้อยคำกลาง ๆ ว่า หลอกลวง และความผิดฐานลักทรัพย์ก็บัญญัติไว้ด้วย แต่ไม่ได้บัญญัติความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายไว้ เนื่องจากได้มีการยึดหลักคุณธรรมทางกฎหมายอย่างเคร่งครัดนั่นเอง

สำหรับกฎหมายอาญาของไทย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มประเทศใช้กฎหมายระบบประมวล ถึงแม้ในกฎหมายไทยจะไม่ได้บัญญัติความผิดในฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายไว้ก็ตาม แต่ก็มีแนววินิจฉัยของศาลตามแนวของศาลในระบบคอมมอนลอว์อยู่ตลอดมา ซึ่งนักกฎหมายได้พยายามค้นหาหลักฐานที่จะใช้มาเป็นแนวทางในการแบ่งแยกความผิดของทั้งสองฐานนี้ โดยได้พิจารณาในเรื่องกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครองในทรัพย์สินนั้นว่าผู้ยื่นฟ้องทรัพย์มีเจตนาโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือไม่

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ค้นพบว่า แนววินิจฉัยของศาลเกี่ยวกับความผิดทั้งสองฐานนี้เกิดความสับสนตลอดมา ทั้ง ๆ ที่หลักที่ใช้ในการแยกความแตกต่างควรจะยุติแล้ว ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการที่กฎหมายไทยได้รับอิทธิพลมาจากกฎหมายในระบบคอมมอนลอว์ หรือศาลได้ไปพิจารณาในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญแห่งองค์ประกอบความผิดหรือสิ่งที่กฎหมายอาชญาฐานนี้มุ่งจะคุ้มครอง หรืออาจจะ เป็นเพราะถ้อยคำในคำพิพากษามีข้อความที่ไม่สามารถครอบคลุมถึงการกระทำในลักษณะนี้ ดังนั้น จึงสมควรจะมีการบัญญัติกฎหมายให้มี เนื้อหาครอบคลุมถึงการหลอกลวงเอาการยึดถือทรัพย์ว่าจะ เป็นเพียงความผิดฐานฉ้อโกงไม่ใช่ลักทรัพย์ โดยมีการเพิ่มข้อความให้ชัดเจนขึ้น หรือมีการเปลี่ยนแปลงข้อความในความผิดฐานลักทรัพย์ให้มีลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำที่เป็นการแย่งการครอบครองอย่างชัดเจนขึ้น

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C170982 MAJOR LAW

KEY WORD: : LARCENY BY A TRICK/FRAUD.

SURAWONG WANNAPAK : LARCENY BY A TRICK AND FRAUD OFFENCES : THESIS
ADVISOR : ASSI.PROF.CHARNWIT YODMANEE, 163 pp. ISBN 974-583-169-7

From the comparative study of criminal law of various countries regarding the crime of larceny by a trick and fraud offences, it is appeared that the crime of larceny by a trick is developed from the crime of larceny. The trick which has been gradually proceeded is applied for the fulfillment of the crime of larceny criterias, while without the application of trick which is the most important criteria for the fraud offence, the punishment can not be applied to.

It is seen that the crime of larceny by a trick is stated in most of the countries enjoying common law system as the act considered to cause danger to both personal properties and public. Whilst, unclear explanation is given in the case of fraud offences as a trick in the group of countries enjoying civil law. The crime of larceny is also prescribed but not by a trick because of the strict application of legal moral principles.

Though Thai criminal law which is that of civil law system does not prescribe the crime of larceny by a trick, the previous court decisions have been made to follow those of the common law system. In this regard, the legal expertise have been trying to find the evidence to be the model concept to distinguish the two basis of offences by considering that if the right of ownership and possessory right of the property are intended to be transferred.

This thesis has found that the court decision of the two basis of offences have caused confusion while the principles applied in distinguishing should have been final. This might have been because of the influence of the common law system over the Thai law, or the court decision has not been made on the precise issue of the offence criteria or issue intended to be protected by criminal law, or because of the uncovered wording in the criminal law code of the said act or similar. Therefore, there should be a clear prescription of law which covers the use of trick for the possessory of property as considered only the fraud offence not the larceny, by adding words or changing clause under the crime of larceny to clarify the act of dispossession.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิสิต.....*[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญวิทย์ ยอดมณี อาจารย์ที่ปรึกษา และท่านอาจารย์เข็มชัย ชูติวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือพร้อมทั้งคำแนะนำตลอดเวลาในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่และเมตตาเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญธัญญาส อาจารย์ผู้ควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ร่วมให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสามารถสำเร็จสิ้นตามกำหนดเวลา พระคุณในครั้งนี้ผู้เขียนจะขอระลึกถึงตลอดไป

ท้ายที่สุดบุคคลผู้เป็นกำลังใจสำคัญยิ่งของผู้เขียนตลอดมาคือ พ่อ และแม่ ตลอดจนพี่ชาย พี่สาว น้องสาว และเพื่อน ๆ ทุกคน ณ บรรทัดนี้ ผู้เขียนไม่อาจสรรหาคำพูดใด กล่าวแทนความรู้สึกซาบซึ้งในความรักและความเข้าใจที่มีต่อผู้เขียน จนเป็นแรงผลักดันให้เกิดความพยายามจนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

สุรวงศ์ วรรณบัณฑิตย์

เมษายน 2536

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 ประวัติและความเป็นมาของความผิดฐานฉ้อโกง และความผิดฐานลักทรัพย์ โดยใช้กลอุบาย.....	5
1. ประวัติและความเป็นมาของความผิดฐานฉ้อโกง.....	5
1.1 ประวัติความเป็นมาตามกฎหมายไทยของความผิดฐานฉ้อโกง.....	5
ก. สมัยสุโขทัย.....	5
ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา.....	6
ค. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์.....	6
1.2 ประวัติความเป็นมาตามกฎหมายต่างประเทศของความผิดฐานฉ้อโกง.....	11
ก. กฎหมายของประเทศไทย.....	11
ข. กฎหมายของสหรัฐอเมริกา.....	12
ค. กฎหมายของประเทศเยอรมัน.....	13
ง. บทสรุป.....	14
1.3 องค์ประกอบของความผิดฐานฉ้อโกง.....	14
ความหมายของการหลอกลวง.....	16
ก. การแสดงข้อความอันเป็นเท็จ.....	17
ข. การปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง.....	23
ได้ไปซึ่งทรัพย์สิน.....	32

	หน้า
2. ความเป็นมาของความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบาย.....	39
2.1 ความเป็นมาของความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายในต่างประเทศ	39
2.2 ความเป็นมาของความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายของไทย.....	78
2.3 องค์ประกอบความผิดของความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบาย.....	99
3 การเปรียบเทียบความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายกับความผิดฐานฉ้อโกง....	103
- องค์ประกอบภายนอก.....	110
- องค์ประกอบภายใน.....	114
4 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของความผิดฐานฉ้อโกงและความผิดฐานลักทรัพย์โดย ใช้กลอุบาย.....	117
4.1 แนวคำวินิจฉัยของศาล.....	117
4.2 ผลกระทบต่อการดำเนินคดี.....	147
4.2.1 คดีความผิดอันยอมความได้.....	147
4.2.2 คดีความผิดอันยอมความไม่ได้.....	149
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	151
บรรณานุกรม.....	156
ประวัติผู้เขียน.....	163